

svareren om afholdelse af retsmøder er ændret på tilsvarende måde i forhold til udvalgets forslag.

Efter *stk. 4* i udvalgets forslag kan bestemmelserne i *stk. 1* og *3* fraviges, hvis hensynet til statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand gør det påkrævet. Politiet kan endvidere under tilsvarende betingelser give forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, han har modtaget fra politiet.

Advokatrådet har i sin udtalelse udtrykt betænkelighed ved denne bestemmelse. Rådet fremhæver, at det f. eks. ikke er ligegyldigt for forsvareren, når han skal tilrettelægge forsvaret, om han kan få at vide, hvem der har indgivet anmeldelse eller i øvrigt har afgivet oplysninger til politiet.

I betænkning nr. 622/71, side 12, anfører udvalget, at det af hensyn til opklaringen i vidt omfang er nødvendigt, at de oplysninger, som politiet tilvejebringer, ikke kommer til den mistænkte kundskab i utide, således at han kan indrette sin forklaring efter denne viden. Opklaringen af straffesager kunne modvirkes, dersom forsvareren straks lod det kendskab til politiets materiale, som disse regler åbner ham adgang til, gå videre til sigtede. Dette gælder ikke mindst sager, hvor sigtede benytter sig af sin ret til at nægte at udtale sig til politiet. I visse sager kan også hensynet til statens sikkerhed føre til, at forsvareren ikke kan få del i den samme viden, som politiet har.

Den foreslåede udvidede adgang til aktindsigt og deltagelse i bevisoptagelse på efterforskningsstadiet må afbalanceres med disse hensyn. Udvalget foreslår derfor i § 745, *stk. 4*, at reglerne om aktindsigt og adgang til at overvære udenretlige efterforskningskridt, som kan formodes at ville finde anvendelse som bevis, skal kunne fraviges, hvis hensynet til statens sikkerhed, til sagens opklaring eller til tredjemand – f. eks. en anmelder – gør det påkrævet, eller at der skal kunne gives forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, han herved er blevet bekendt med.

Udvalget er opmærksom på, at nogle forsvarere måske ikke ønsker på efterforskningsstadiet at modtage oplysninger, som ikke straks kan videregives til sigtede eller andre. Inden sådanne oplysninger afgives til forsvareren, bør det derfor tilkendes ham, at han kun kan få dem med pålæg om indtil videre ikke at videregive dem, således at svareren kan tage stilling til, om han under disse omstændigheder slet ikke ønsker at modtage oplysningerne eller først ønsker spørgsmålet om pålægets betimelighed afgjort af retten.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets begrundelse for den foreslåede bestemmelse. Som nævnt i

de almindelige bemærkninger bør der imidlertid udvises betydelig tilbageholdenhed med anvendelsen af disse undtagelsesbestemmelser. For at understrege dette foresloges det allerede i det tidligere fremsatte lovforslag, at indskrænkningerne i forsvarerens rettigheder kun skal kunne anvendes, når de nævnte hensyn *undtagelsesvis* gør det påkrævet.

Justitsministeriet har i forbindelse med overvejelserne vedrørende bestemmelsen i forslaget § 733, *stk. 2*, som nævnt også overvejet, om anvendelsesområdet for bestemmelserne i forslaget § 745, *stk. 4*, og § 748, *stk. 2* og *5*, kan begrænses eller præciseres yderligere. Disse bestemmelser medfører visse begrænsninger i forsvarerens og sigtedes rettigheder af hensyn til statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand. Om forståelsen af udtrykket »hensynet til statens sikkerhed« henvises til bemærkningerne til lovforslaget nr. 18 og 20–22. Justitsministeriet har navnlig overvejet, om bestemmelserne i § 745 og 748 ligesom forslaget § 733 kan begrænses til kun at omfatte sager, der angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13. Man har imidlertid ikke fundet dette forsvarligt, idet også straffesager, som ikke angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13, undtagelsesvis vil kunne indeholde oplysninger om forhold, som det af hensyn til statens sikkerhed eller af hensyn til fremmede magter er af afgørende betydning ikke kommer til uvekkommendes kendskab. Når justitsministeriet har fundet det nødvendigt foruden hensynet til statens sikkerhed også at medtage hensynet til fremmede magter i §§ 745 og 748, er grunden den, at der, selv om udtrykkene ofte vil kunne dække samme situation, kan forekomme tilfælde, hvor der ikke opstår spørgsmål om statens sikkerhed, men hvor hensynet til fremmede magter gør begrænsninger i adgangen til aktindsigt m. v. påkrævet. Der henvises i denne forbindelse til, at retsplejeloven om adskillige andre spørgsmål indeholder tilsvarende bestemmelser, der fraviger de almindelige retsplejeregler, såfremt dette af hensyn til fremmede magter eller til statens sikkerhed er påkrævet, jfr. således bl. a. § 41, *stk. 2*, om adgangen til at få udskrift af retsbøger m. v. og § 189, *stk. 1*, om tavshedspligt for vidner.

Til § 748.

Udvalget har foreslået, at underretning ikke skal gives sigtede og forsvareren om retsmøder, der afholdes med henblik på at opnå rettens forudgående kendelse om foretagelse af særlige foranstaltninger (anholdelse, ransagning, telefonaflytning